

Oplegnotitie bij het rapport van bevindingen van de accountant

Aanleiding

De accountant heeft onze jaarstukken over 2018 gecontroleerd en in de eerste week van september 2019 zijn rapport met bevindingen opgeleverd. De accountant geeft de gemeente Westervoort een verklaring met beperkingen voor de getrouwheid van de jaarstukken en geen goedkeurende verklaring voor rechtmatigheid. Dit is voor de gemeente een ongekende situatie en die baart ons zorgen. Ons college en de organisatie spannen zich tot het uiterste in om de organisatie in control te brengen en te houden en te zorgen dat de accountant positiever oordeelt over het boekjaar 2019.

Kader

De accountant stelt in zijn rapport vast dat de financiële functie organisatiebreed nog niet op orde is. Er zijn achterstanden in de administratie en de financieel-administratieve werkprocessen in verschillende teams sluiten vooralsnog niet goed op elkaar aan. Dit is een direct gevolg van de opstartproblematiek die 1Stroom kende en waarbij onvoldoende aandacht is geweest voor het feit dat de grote veranderingen niet gepaard gingen met heldere werkprocessen voor alle betrokkenen. De optelsom van de nieuwe organisatie, de nieuwe systemen en een organisatie in transitie die vanaf 2018 niet één maar meerdere boekhoudingen moest voeren, resulteert in dit rapport met bevindingen.

Belangrijke voorwaarden om de situatie te verbeteren zijn op verslagdatum gerealiseerd, maar door de uitloop van onder andere het jaarrekeningproces en de dagelijkse werkzaamheden starten we nu pas echt met de inhoudelijke verbeterlagen.

In lijn met het accountantsrapport merken wij op dat de boekhouding op dit moment nog niet het gewenste kwaliteitsniveau heeft. We doen er alles aan om over de jaarstukken 2019 een beter oordeel te krijgen dan over de jaarstukken 2018, maar omdat dit jaar nog slechts vier maanden resten, verwachten we de grote verbeterlagen pas in 2020 te zullen maken.

Voorgeschiedenis

Wij hebben u op verschillende momenten geïnformeerd over de problemen die na de ambtelijke fusie ontstonden bij de financiële functie. Met name het tijdig betalen van facturen bleek een probleem in de eerste maanden van 2018. Die problemen ontstonden omdat beide gemeenten met achterstanden overgingen naar 1Stroom, op 1 januari een nieuw financieel systeem operationeel werd dat nog niet volledig was ingericht en waar nog niet alle medewerkers voldoende mee konden werken, de organisatie verantwoordelijk werd voor vijf administraties (Westervoort, Duiven, 1Stroom, MGR en SDL) en omdat onvoldoende helderheid bestond in de organisatie over de financiële (werk)processen.

Toen destijds achterstanden ontstonden in de verwerking van facturen, is ingezet op snelle betaling. Wij wilden voorkomen dat ondernemers de dupe werden van onze administratieve problemen. Het op de juiste wijze boeken van facturen was op dat moment even secundair. Op enig moment werd dat natuurlijk weer hoofdzaak. Vanaf dat moment worstelt de organisatie met enerzijds het bijhouden van de dagelijkse werkzaamheden en anderzijds het inlopen van de achterstanden en het herstellen van kleinere en grotere onnauwkeurigheden die erin geslopen zijn vanwege de nadruk op snelle betaling. Ook de eigenaardigheden die samenhangen met een ambtelijke fusie, leidden tot druk op met name de administratie.

Omdat destijds het team kampte met veel ziekte en de achterstanden groot waren geworden, heeft de organisatie veel externe krachten ingezet om te helpen.

Oplegnotitie bij het rapport van bevindingen van de accountant

Na de zomer 2018 stelde de directie vast dat de problemen bij de financiële functie niet alleen voorkwamen uit werkachterstanden, maar dat er ook organisatorische, culturele en structurele problemen een rol speelden. De directie heeft daarop een externe deskundige gevraagd te adviseren over mogelijke oplossingen.

Dat heeft ertoe geleid dat de financiële teams inmiddels zijn gereorganiseerd tot één team. Het team is in kwantitatieve en kwalitatieve zin op orde gebracht (er zijn meer en hoger gekwalificeerde medewerkers toegevoegd). Ook is de controllersfunctie aan het team toegevoegd, onder andere om de processen in het team én in de organisatie te verbeteren en is een nieuwe leidinggevende geworven met veel ervaring in het op orde brengen van de financiële functie en met het draaiend krijgen van een team onder druk.

Ook elders in de organisatie zijn maatregelen genomen die samenhangen met de geschetste problemen. Het team Informatiebeheer werkt met de teams aan een verbetering van het archiveren van documenten die onderdeel uitmaken van de factuurstromen. De organisatie richt een team Eigendommen en contracten in dat een sterke verbetering moet realiseren in onder andere het contractbeheer en – management. En er is een ‘regiegroep inhuur’ gestart die stuurt op externe inhuur en de procedures die daarvoor gelden.

De randvoorwaarden die nodig zijn om de financiële functie op orde te brengen zijn inmiddels gecreëerd in de organisatie. Die kwamen echter te laat om het oordeel van de accountant over 2018 nog in positieve zin te kunnen beïnvloeden.

Maatregelen

Het rapport met bevindingen van de accountant zal door het financiële team worden uitgewerkt in een verbeterplan met maatregelen voor 2019 en 2020. Hiervoor wordt nadrukkelijk de samenwerking gezocht met de accountant, directie en de andere teams. Het rapport van bevindingen heeft het besef vergroot van de noodzaak om hier vol op in te zetten. De urgentie van het rapport zal gevolgen hebben voor alle betrokkenen in de organisatie. Gezamenlijk zullen wij de komende periode zichtbare stappen maken op weg naar een organisatie die in control is en blijft.

Verbeterplan

Zoals opgemerkt, maakt de organisatie op dit moment een plan van aanpak om ervoor te zorgen dat de organisatie in control komt en blijft. Wij zullen u in de oktobercyclus informeren over het plan en de maatregelen die we nemen. Alle maatregelen zullen erop gericht zijn om al voor de controle van 2019 zichtbare verbeteringen te realiseren, maar tegelijkertijd ook op het waarborgen van een kwalitatief goede financiële beheersing op de lange termijn.